

INTERVIEW JEPPE JUST INSTITUTTET

JEPPE JUSTS KONTROLLERERE KAOS

Jeppe Just Christensen er uddannet klassisk komponist og modtager af Statens Kunstfonds treårige arbejdslegat, men musikken, han komponerer, spilles på instrumenter, der er alt andet end klassiske: fjeder, parasol, stige og grill. De hjemmebyggede instrumenter skaber det kaos, han vil have i sin musik, men samtidig ønsker han sig den fulde kontrol.

Der er et eller andet interessant i at være helt ude at skide. Et eller andet smukt i ikke at have kontrol over de ting, man laver, over de tanker, man tænker, og over den musik, man skriver. På den anden side er det også sådan lidt ... uhyggeligt. For det er jo nu engang lettest, hvis det hele er under kontrol, og det er jo rarest, hvis det hele er, som man helst vil have det.

ANDREAS THORSEN

Jeppe Just Christensen har lidt af begge udsagn i sig og i sin musik. Komponisten og instrumentbyggeren, der med projektet 'Jeppe Just Institut' er gået sammen med billedkunstneren Jeanette Hillig om at skabe 100 unikke titommers vinylplader med dertilhørende pladecovere, bygger instrumenter og skriver musik, som han ikke kan styre. Men han gør en dyd af at skrive musikken i rammer, som han helt og holdent kontrollerer. Kontrast? Ja, lidt.

34-årige Jeppe Just Christensen ser ud til at befinde sig godt i kontrasten, og han ser også ud til at befinde sig godt i en stol i Dansehallerens café med et halvkoldt glas cola i sin venstre hånd. Han bliver nødt til at bruge den venstre til at drikke med, for han har slået sin højre til blods. Man risikerer at slå sig på Jeppe Just Christensens instrumenter. Men det vender vi tilbage til.

»Det ukontrollerbare er noget, jeg har interesseret mig for i mange år. Før har jeg villet have kontrol med alt. Men altså, det kan man jo ikke have, og derfor er jeg gået skridtet videre og har bygget nogle instrumenter, som jeg simpelthen ikke kan styre, i hvert fald ikke helt. Jeg ved, hvad der skal ske, men præcis hvordan og hvornår det sker, det ved jeg ikke. Jeg har bygget dem på sådan en måde, at de nogle gange kontrollerer mig,« siger han.

»Men samtidig har jeg faktisk lavet det her projekt for at få mere kontrol.«

Hvordan hænger det nu sammen? Jo, Jeppe Just Christensen er komponist, endda en ganske succesfuld komponist, som har fået Statens Kunstfonds treårige arbejdslegat, og som i mange år har levet af at skrive klassisk partiturmusik til lige så klassiske ensembler. Men det har han ikke lyst til længere. For som han siger:

»Jeg gider ikke længere sidde blandt publikum og lytte til mine egne værker,

for der er noget utilfredsstillende i bare at sidde uden at kunne gøre fra eller til. Jeg mistede kontrollen med musikken, da andre fik lov at spille den, og jeg kom til at være noget, jeg ikke var. Jeg ville gerne et andet sted hen.«

Hvad var det, du blev til?

»Jeg blev sat i nogle sammenhænge, som jeg ikke kunne styre. Når man skriver et værk, og det bliver opført, er det jo ikke kun en selv, der er på koncertplakaten. Det er tre-fire andre komponister også. Ofte hænger de tre-fire komponister ikke sammen, og koncerterne bliver det, jeg kalder lagkagekoncerter, hvor man har et stykke af hver, men hvor man mangler et fælles udtryk. Og det får jeg her, ved at jeg fuldstændig selv kan bestemme. Jeg skriver al musikken og laver alle instrumenterne. Så på sin vis har jeg rigtig meget kontrol over det, jeg laver.«

Samtidig med at det, du bygger, giver dig mindre kontrol?

»Ja, mindre musikalsk kontrol. Men alt det rundt om, altså uden om musikken, det vil jeg gerne have styr på. Så jeg ved, i hvilken retning min musik går, og hvordan den bliver præsenteret.«

Jeppe Just Christensen skaber altså instrumenter og musik, som er helt ude at skide. Men rammerne omkring hans arbejde er der anderledes styr på.

Komposition for ombygget parasol Jeppe Just Christensen og de to andre medlemmer af 'Jeppe Just Institut', slagøjespillerne Matias Seibæk og David Hildebrandt, er ude i Dansehallerne

Jeppe Just Christensen

34 år. Komponist

Diplomeksamen ved Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i musikteori og komposition 1999-2005 med solistoverbygning

Modtog i 2007 Wilhelm Hansens Musikpris

Modtog i 2011 Statens Kunstfonds treårige arbejdslegat

Bygger sine egne instrumenter og har gennem tiden komponeret stykker for lyden af et fald, stige og parasol

for at blive fotograferet. Fotografen har hundset med dem, siger de, og det er lige før, de er helt udmattede, men det gør mindre, hvis billederne til gengæld er blevet gode og viser de instrumenter, Jeppe Just Christensen har bygget. For det er netop dem, der skaber alt det der ukontrollerbare.

I forbindelse med den nært forestående vinyludgivelse spiller trio'en, eller instituttet, som det altså retteligt hedder, blandt andet på sav, på et slagøjsagtigt klaver, som er monteret på en grill, på en ombygget hi-hat, på en parasol og på en stige, som har fået monteret fjedre, spartler og en lille dims, der lyder som en gøende hund, når man trækker i den. Desuden synger Jeppe Just Christensen og spiller mundharmonika, legetøjsharmonika og ombygget orgel. Masser af orgel.

Og ja, sikke en omgang. Jeppe Just Christensen bygger sine instrumenter ud af snart sagt hvad som helst. Han kommer »alt for ofte« på Fisketorvet, fortæller han, for der har de en Silvan, og jagten på diverse dingener, der måske/måske ikke kan sige lige præcis de rigtige lyde, går ofte byen rundt. Ofte må han i Silvan to gange om dagen, fordi det, han har købt, alligevel ikke passede eller kunne de ting, han regnede med, de kunne.

»Når jeg går i gang med at lave et instrument, sker der rigtig meget uforudset med det rent tekniske, men det synes jeg kun er interessant. Jeg arbejder altid ud fra en oprindelig ide, som jeg egentlig gerne vil følge så langt hen ad vejen som muligt, men i selve arbejdet sker der ofte nogle ting, som går i andre retninger,« siger han.

»Og så er det så op til mig at vælge, om jeg vil følge de nye retninger, eller om jeg skal holde mig til den originale ide. Det er mit valg som komponist.«

Hvad gør du oftest?

»Det første. Jeg følger med strømmen og instrumentet, når det gerne vil noget andet, end jeg vil. Jeg spekulerer altid på, om det er det rigtige, men når jeg ser, at jeg er på vej ud ad en tangent, som overskrider den originale ide, så følger jeg den.«

En slags engangsblæser

Jeppe Just Christensens musik er det, de fleste ville kalde anderledes. Et strejf af noget melodisk og organisk her og så en helvedes masse industrielt trampende larm der. Komponisten har en drøm

Jeg følger med strømmen og instrumentet, når det gerne vil noget andet, end jeg vil
Jeppe Just Christensen

COVERKUNST.

Billedkunstneren Jeanette Hillig har skabt 100 unikke pladecovere til Jeppe Just Institutets 10-tommers vinylplade. De 100 covere fungerer som unikke op-hængningsværker. 15. november holdes kombineret releasefest og fernisering på Henningsen Gallery.

om at bygge en saxofon, som falder fra hinanden og fra sig selv, når man spiller på den. En slags engangsblæser. Et unikum. Indtil videre er det ikke lykkedes, fordi han ikke kan finde de rigtige dele, og fordi det rent teknisk endnu ikke har kunnet lade sig gøre, men ideen er for længst plantet, og ud skal den nok komme, mener han:

»Jeg har set sådanne instrumenter før, blandt andet i 'Marx Brothers', hvor den ene spiller på et klaver, som går i stykker, og det synes jeg er utroligt smukt. Man kommer i en situation, hvor man bliver nødt til at fortsætte, selvom man ikke kan. Man må finde en vilje til at gøre det, på trods af at rammerne slet ikke er perfekte, og styringen er overladt til andet end en selv.«

Synes han selv, at han skaber god lyd?

»Jeg ved ikke, om jeg vil kalde det god lyd, men ...«

Hvad er det for en lyd, du godt kan lide?

»Det kan være hvad som helst. Det kan være legetøjstrumpeter. Okay, de lyder ret dårligt, men det er også netop det, jeg godt kan lide. De er ikke perfekte, de er ikke ligesom et orgel eller et klaver, som en eller anden har brugt lang tid på at perfektionere. Mine instrumenter er prototyper, som ikke skal i produktion, og det må virkelig ikke blive for pænt,« siger han.

»Hvis et stort slagøjsefirma skulle bygge et af mine instrumenter, for eksempel stigen, ville de nok tænke, at den der støj, der ligger i den, skulle væk, men jeg synes, støjen er vigtig. I stigen er der en naturlig rumklang, og jeg ved ikke, hvordan man skulle få den frem, hvis man ikke brugte en stige. En stige er altså også et instrument.«

Det var i øvrigt stigen med de mange fjedre og en lille dims, der lyder som en gøende hund, når man trækker i den,« siger Jeppe Just Christensen skar sin højre hånd på. Sådan er det jo, siger han, når man arbejder med den slags uforudsigelige og ukontrollerbare ting. Det er også derfor, han altid har en værktøjskasse med, når instituttet øver.

andreas.thorsen@pol.dk

Jeppe Just Institut

Tid 15. nov. Fernisering kl. 17-20. Jeppe Just Institutet spiller kl. 18. Sted Henningsen Gallery, Fredericiagade 17, Kbh. K. Pris Gratis. De unikke 10-tommers vinylplader koster 1.000 kr. jeppejust-institut.dk

KAOS. Projektet 'Jeppe Just Institutet' er netop det – et institut, som selv fremstiller instrumenterne, selv skriver numrene og selv fremfører dem. Det er Jeppe Just Christensen med sawen i midten. Resten af trioen består af slagtejspillerne Matias Seibæk og David Hildebrandt, der står klar til at spille på stige, parasol og ombygget grill. Foto: Joachim Adrian